

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566
รหัสวิชา/ชื่อวิชา สค. 214 สถิติการสังคมกับระบบการคุ้มครองทางสังคม
(SW 214: Social Welfare and Social Protection)
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปี 2563
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)
ระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม - วันที่ 4 ธันวาคม 2566

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	E-mail address	สถานที่ติดต่อ/ห้องพัก
8700/01	รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวดี พูลพอกสิน	wanwadee@tu.ac.th	สค.717 (รังสิต)

หมายเหตุ: รายวิชานี้ มีบรรยายจำนวน 3 กลุ่ม ในวันและเวลาเดียวกัน (ห้องเรียนนี้เป็นกลุ่มที่ 1)
ช่องทางหลักที่ผู้สอนสะดวกในการติดต่อ: ในชั้นเรียน และช่องทางแชทของ MST

2. วันและเวลาบรรยาย

- (1) ทุกวันศุกร์ เวลา 09.30-12.30 น. ห้องบรรยาย สค. 308
- (2) กรณีมีความจำเป็นต้องบรรยายออนไลน์ ผ่านระบบ MST
ห้องเรียนชื่อ “SW 214 (ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 กลุ่ม 870001)”

วันสอบ

- สอบกลางภาค วันศุกร์ที่ 6 ตุลาคม 2566 เวลา 12.00-13.30 น.
สอบปลายภาค วันอังคารที่ 19 ธันวาคม 2566 (เช้า)

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นต่อไปนี้

- (1) แนวคิด หลักการ พัฒนาการของสวัสดิการสังคมไทย
- (2) แนวคิดพื้นฐานของความมั่นคงของมนุษย์ สิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ
- (3) แนวคิดเกี่ยวกับระบบความมั่นคงทางสังคม ระบบการคุ้มครองทางสังคมและโครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม
- (4) การจัดการความเสี่ยงทางสังคมจากวิกฤตเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติ รัฐสวัสดิการ
- (5) ปัจจัยในระดับสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งองค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนามนุษย์

4. แนวสังเขปกการบรรยาย Course Description

แนวคิด หลักการ พัฒนาการของสวัสดิการสังคม ความมั่นคงของมนุษย์ สิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ ระบบความมั่นคงทางสังคม ระบบการคุ้มครองทางสังคม โครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม การจัดการความเสี่ยงทางสังคมจากวิกฤตเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติ รัฐสวัสดิการ ปัจจัยในระดับสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนามนุษย์

Concepts, principles, and development of social welfare systems and human security; human rights and social justice; basic rights under constitution; social security and social protection; social safety nets; social risk management from economic and social crisis and calamities; components, principles, mechanisms, roles, and significance of social welfare systems at different levels and their effects on human security and human development.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

คุณธรรม จริยธรรม	ความรู้	ทักษะทางปัญญา	ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ทักษะการปฏิบัติทาง วิชาชีพ
(1) มีความเข้าใจและตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมทางวิชาการ มีศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน	(1) มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดทางสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอันเป็นพื้นฐานของ การปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	(1) ความสามารถใน การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์		(3) มีทักษะในการสื่อสารในการพิทักษ์สิทธิผู้ใช้บริการ ชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	(1) สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการทำงานทั้งในระดับบุคคล ครอบครั กลุ่ม และชุมชน
	(2) มีความรู้ในวิชาการสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมที่จะช่วยให้เกิดการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะนักสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการทั่วไป (Generic Social Workers)				
	(3) มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและระบบบริการสวัสดิการในระดับสากล ภูมิภาค ประเทศ และท้องถิ่น				

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

6.1 กฎกติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

- (1) เข้าชั้นเรียน ตรงต่อเวลา มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน และแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน
- (2) กรณีลาเรียน ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดๆ ให้ทำบันทึกลาพร้อมแนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง และแจ้งให้ผู้สอนทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน ยกเว้นกรณีเจ็บป่วย หรืออื่นๆที่กะทันหัน
- (3) แต่งกายสุภาพในการเข้าชั้นเรียนทุกครั้ง
- (4) เคารพกติกา ข้อตกลงของชั้นเรียนที่มาจากความเห็นร่วมของผู้สอนและนักศึกษาในชั้นเรียน
- (5) การสอบกลางภาค และปลายภาคของรายวิชานี้ ยึดการสอบในรูปแบบปกติ (ออนไลน์)
- (6) เอกสารบรรยายของรายวิชา ผู้สอนจะวางไว้ในห้องเรียน MST ของรายวิชานี้ เพื่อให้นักศึกษาสะดวกต่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์

6.2 การวัดผล

วิธีการวัดผล	สัดส่วนคะแนน
(1) การเข้าชั้นเรียน มีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึง Quiz ในชั้นเรียน (งานเดี่ยว) ในช่วงของการเรียนครั้งที่ 2-11 ตามตารางบรรยาย	10
(2) รายงานกลุ่ม (รวม 30 คะแนน) รายงานในประเด็นที่สนใจและเกี่ยวข้องกับรายวิชา (งานกลุ่ม) มีส่วนร่วมในการทำรายงานของกลุ่ม (มีแบบประเมินการมีส่วนร่วมโดยผู้สอนจัดเตรียมให้) นำเสนอรายงาน	15 10 5
(3) สอบกลางภาค	30
(4) สอบปลายภาค	30
รวม	100 คะแนน

7. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากวัดผลที่ได้ระบุไว้ข้างต้น โดยมีเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผล/การตัดเกรด ตามที่ระบุไว้ในระบบสำนักทะเบียนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยอยู่บนฐานของการตัดเกรดแบบอิงกลุ่ม

8. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

ผู้บรรยายหลัก: รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิ พิลาพอกสิน เวลาบรรยาย 09.30-12.30 น. (ครั้งละ 3 ชั่วโมง)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละครั้ง: นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และซักถามในชั้นเรียน รวมทั้งสามารถนำความรู้ ความเข้าใจนั้นๆต่อยอดและเชื่อมโยงได้กับเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการทำรายงานกลุ่มและงานเดี่ยว

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้
1 18 ส.ค. 2566	อธิบายและชี้แจงวิธีการเรียนการสอน การวัดผล หนังสืออ่าน ประกอบการเรียนการสอน กำหนดข้อตกลงร่วมกัน	ผู้สอนอธิบายการเรียนการสอนในรายวิชาตามเค้าโครงการบรรยาย รวมทั้งแลกเปลี่ยน/ข้อตกลงร่วมกับนักศึกษา นักศึกษาแบ่งกลุ่มๆละ 5-6 คน
2 25 ส.ค. 2566	แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น
3 1 ก.ย. 2566	หลักสิทธิมนุษยชน (Human Rights)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น
4 8 ก.ย. 2566	หลักสิทธิมนุษยชน (Human Rights) (ต่อ) สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น
5 15 ก.ย. 2566	ความยุติธรรม/เป็นธรรมทางสังคม (Social Equality)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น
6 22 ก.ย. 2566	ระบบความมั่นคงทางสังคม (Social Security System) ระบบการคุ้มครองทางสังคม (Social Protection Floor)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้
		และสะท้อนความคิดเห็นผ่านกรณีศึกษา
7 29 ก.ย. 2566	สรุปเนื้อหาก่อนการสอบกลางภาคผ่านสวัสดิการสุขภาพและ อื่นๆ (เช่น หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า กองทุนประกันสังคม เป็นต้น)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point
สัปดาห์สอบกลางภาค ช่วงวันที่ 1 - 8 ตุลาคม 2566 (วิชานี้การสอบกลางภาคในวันที่ 6 ตุลาคม เวลา 12.00-13.30 น.)		
วันที่ 13 ตุลาคม 2566 เป็นวันหยุดราชการ		
เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร		
8 20 ต.ค. 2566	แนวคิด หลักการ และพัฒนาการของสวัสดิการสังคม (Concepts, principles, and social welfare development)	เชิญวิทยากรภายนอก ศาสตราจารย์ ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมดูลย์
9 27 ต.ค. 2566	แนวคิดรัฐสวัสดิการ (Welfare State Concept)	
10 3 พ.ย. 2566	หลักการ บทบาท ความสำคัญ องค์ประกอบ และกลไกของ สวัสดิการสังคมต่อความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนามนุษย์	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น
11 10 พ.ย. 2566	-ปัจจัยสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อระบบสวัสดิการ สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กรณีตัวอย่างสถานการณ์วิกฤติต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมโลก	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น พร้อมทั้งร่วมกันยกตัวอย่างประกอบสถานการณ์วิกฤติใน ปัจจุบัน
12 17 พ.ย. 2566	การนำเสนอผลงานกลุ่มของนักศึกษา ครั้งที่ 1 กลุ่มที่ 1-4	-นักศึกษานำเสนอรายงาน โดยผู้สอนและนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และให้ความ
13 24 พ.ย. 2566	การนำเสนอผลงานกลุ่มของนักศึกษา ครั้งที่ 2 กลุ่มที่ 5-7	คิดเห็นต่อเนื้อหาารายงานที่นำเสนอ เพื่อการนำไปปรับแก้ไขในรายงาน
14 1 ธ.ค. 2566	สรุปเนื้อหาารายวิชา และแลกเปลี่ยน	-ร่วมสรุปแลกเปลี่ยนเนื้อหาารายวิชา และการสอบปลายภาค
สอบปลายภาคในวันอังคารที่ 19 ธันวาคม เข้า โดยการสอบในห้องสอบปกติ		
พร้อมส่ง (1) รายงานเป็นไฟล์ word และ pdf ในห้องเรียน MST		
และส่ง (2) ผลประเมินการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม ภายในเวลา 20.00 น. ของวันเดียวกัน		

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษา มีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบ ตลอดจนดู
คะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่
งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศูนย์รังสิต

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

10.1 ตำราและเอกสารหลัก

- กิติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์. (2538). *นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2566, เมษายน). *รายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2565*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- พงษ์เทพ สันติกุล. (2556). *สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในยุคสมัยโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรพล ปธานวนิช. (2547). *นโยบายสังคม: เส้นทางสู่รัฐสวัสดิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ILO, UNICEF, IOM, & UN Women. (2022). *Thailand Social Protection Diagnostic Review*. United Nations Thailand.

10.2 เอกสารอื่นๆ

- Asian Development Bank. (2013). *The Social Protection Index: Assessing Results for Asia and the Pacific*. Mandaluyong City, Philippines
- Dolgoff, R., & Feldstein, D. (2007). *Understanding Social Welfare: A Search for Social Justice*. New York: Pearson/Allyn and Bacon.
- IFSW. (2016, October 3). The role of social work in social protection systems: The universal right to social protection. Retrieved from <https://www.ifsw.org/the-role-of-social-work-in-social-protection-systems-the-universal-right-to-social-protection/>
- ILO. (2017). *World Social Protection Report 2017–19: Universal Social Protection to Achieve the Sustainable Development Goals*. International Labour Office – Geneva: ILO, 2017
- Gelos, G. (2020). Monetary and Financial Policy Responses for Emerging Market and Developing Economies, Special Series on COVID-19, Monetary and Capital Markets Department (MCMMP), IMF, June 8, 2020

10.3 ข้อมูลจากเว็บไซต์

Human security

<https://www.un.org/humansecurity/what-is-human-security/>

Policy Basics: Top Ten Facts about Social Security

<https://www.cbpp.org/research/social-security/top-ten-facts-about-social-security>

Social Protection Floor

<https://www.ilo.org/secsoc/areas-of-work/policy-development-and-applied-research/social-protection-floor/lang--en/index.htm>

Social Equality and Social Inequality

<https://academic.oup.com/book/1566/chapter-abstract/141059943?redirectedFrom=fulltext>

Universal Declaration of Human Rights

<https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>

เอกสารเพิ่มเติมอื่นๆ ที่ต้องอ่านเพิ่มจะแจ้งให้ทราบในการเรียนแต่ละครั้ง รวมทั้งจะมีการวางเอกสารเสริมไว้ในห้องเรียน MST ของรายวิชาด้วย